

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över promemorian Certifikat och intyg enligt EU-förordningen om fluorerade växthusgaser

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Remissen innehåller promemorian Certifikat och intyg enligt EU-förordningen om fluorerade växthusgaser. De ändringar som föreslås i promemorian syftar till att anpassa svensk rätt till gällande EU-rätt och förenkla förståelsen och tillämpningen av befintliga bestämmelser.

Regelrådet har funnit brister i beskrivningarna av alternativa lösningar, hur förslaget kommer påverka intäkter och konkurrensförhållanden för berörda företag, om särskilda hänsyn behöver tas till små och medelstora företag vid reglernas utformning, hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas och om förslaget går utöver minimikraven enligt EU-rätten. Enligt Regelrådet behöver konsekvensutredningen kompletteras i enlighet med vad som framförs vid respektive delaspekt nedan. För en läsare av remissen är det också komplicerat att förstå hur remissen anges syfta till en förenkling å ena sidan – men Sverige behåller särkrav, å andra sidan. Konsekvensutredningen hade vunnit särskilt mycket på att tydliggöras i det avseendet.

Regelrådet har bedömt beskrivningarna av problem och syfte, konsekvenser av om ingen åtgärd vidtas, berörda företag, kostnader, vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte, om särskilda hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande, behovet av speciella informationsinsatser samt förslagets överensstämmelse med EU-rätten, som godtagbara.

Vid en sammantagen bedömning tar Regelrådet hänsyn såväl till en konsekvensutrednings förtjänster som till dess brister. Även om flera delar i den nu remitterade konsekvensutredningen beskrivs på ett godtagbart sätt, är de brister som har identifierats så pass centrala för helheten att det inte går att bortse från dem vid en sammantagen bedömning. Enligt Regelrådet uppfyller konsekvensutredningen sammantaget inte kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. I Regelrådets vägledning [Vägledning - Regelrådet](#) finns exempel hur företagsaspekterna i en konsekvensutredning kan beskrivas.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller promemorian Certifikat och intyg enligt EU-förordningen om fluorerade växthusgaser. I promemorian föreslås ändringar i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser och miljötillsynsförordningen (2011:13).

Det föreslås att kravet på ackreditering för certifieringsorgan för brandsskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel ska avskaffas. Det föreslås också att certifieringsorgan ska utses genom att Naturvårdsverket godkänner en ansökan från organet. Naturvårdsverket föreslås bli tillsynsmyndighet för certifieringsorgan för brandsskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel. Det ska även i fortsättningen krävas certifikat för fysiska och juridiska personer som utför arbeten med mobil utrustning som innehåller fluorerade gaser. Kraven på färdigheter och kunskaper ska åtminstone motsvara kraven i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Det svenska kravet på certifikat ska omfatta all mobil utrustning som innehåller fluorerade gaser. För återvinning av fluorerade gaser från viss mobil utrustning ska det dock räcka med intyg enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Certifikat och intyg för arbeten med mobil utrustning som innehåller fluorerade gaser ska utfärdas av ett ackrediterat certifieringsorgan. En fysisk person som utför läckagekontroller i samband med installation eller första driftsättning av en hermetiskt sluten utrustning som innehåller vissa mängder fluorerade gaser ska vara certifierad.

Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilka krav på kunskaper och färdigheter som ska gälla för certifikat för mobil utrustning. Naturvårdsverket ska även få meddela föreskrifter om vilka förebyggande åtgärder som ska vidtas på vilken mobil utrustning. Certifikat och intyg ska gälla i sju år.

Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2026.

Bedömning av delasppekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

I konsekvensutredningen anges följande. De ändringar som föreslås i promemorian syftar till att anpassa svensk rätt till gällande EU-rätt och förenkla förståelsen och tillämpningen av befintliga bestämmelser. Detta förväntas förenkla för både privata och offentliga aktörer att tolka och följa bestämmelserna i EU-förordningen om fluorerade gaser (förkortas i det följande till EU-förordningen om f-gaser), tillhörande genomförandeförordningar och den svenska förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser (förkortas i det följande till f-gasförordningen).

Regelrådet finner att beskrivningen av problem och syfte med förslaget är godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

I konsekvensutredningen anges följande. Effekterna av att inte ändra de aktuella bestämmelserna i f-gasförordningen och miljötillsynsförordningen är att Sverige inte lever upp till sina åtaganden enligt EU-rätten. Vidare förblir bestämmelserna onödigt svåröverskådliga och svårtillämpade. Detta innebär både en risk att berörda företags och enskildas verksamhet påverkas negativt, och i förlängningen en ökad risk för negativ miljö- och klimatpåverkan om reglerna inte följs.

Regelrådet finner att beskrivningen av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas är godtagbar.

Alternativa lösningar

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av alternativa lösningar i konsekvensutredningen, vilket är en brist i redovisningen. Även om alternativa lösningar inte bedöms relevanta av förslagsställaren behöver det för tydlighetens skull anges och motiveras varför i sådana fall.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar är bristfällig.

Berörda företag

I konsekvensutredningen anges följande. De ämnen som regleras genom EU-förordningen om f-gaser har ett brett användningsområde som sträcker sig från luftkonditionering, kylutrustning och värmepumpar, till brandskyddsutrustning, elektriska brytare, elektronik, olika industriella processer och aerosoldrivna inhalatorer. En stor majoritet av de företag och enskilda som berörs av krav på certifiering och utbildningsintyg är små företag eller enskilda näringsidkare och återfinns inom flera olika branscher. Utrustning som innehåller f-gaser kan delas in i två kategorier: stationär respektive mobil utrustning.

Stationär utrustning

För hantering av stationär utrustning, till exempel kyl- och värmepumpar i fastigheter, finns i Sverige cirka 9 000 certifierade kyltekniker, cirka 4 000 certifierade kylföretag och cirka 20 svenska kylimportörer som importerar köldmedier i bulk och säljer vidare till tillverkare av utrustning och kylföretag, enligt underlag från Naturvårdsverket. Även om det är osannolikt att samtliga är direkt berörda i bemärkelsen att de behöver certifiering eller utbildning för att kunna bedriva sin verksamhet ger uppskattningen en fingervisning om storleksordningen på antalet berörda företag och enskilda. Flera kan tänkas beröras indirekt eftersom det är brukligt att aktörer vid behov anlitar en certifierad tekniker.

Mobil utrustning

Enligt underlag från Naturvårdsverket är cirka 2 100 av de 4 000 certifierade kylföretag som finns i Sverige certifierade bilverkstäder som träffas av kraven för mobil utrustning. Uppskattningsvis berörs knappt 30 000 arbetstillfällen direkt eller indirekt av kraven på certifikat eller intyg för hantering av mobil utrustning som innehåller f-gaser.

Förslagen i promemorian innebär att det svenska systemet, som kräver att fysiska och juridiska personer innehar ett certifikat för arbete på mobil utrustning som innehåller f-gaser behålls. Systemet är väl inarbetat i branschen och bedöms fungera väl. Därför föreslås även EU:s krav på utbildningsintyg för arbete på viss mobil utrustning i Sverige även fortsatt innebära krav på certifikat (jämför dagens Certifikat V). Det har tidigare visat sig att om det endast ställs krav på certifikat för fysiska personer så friskrivs företaget från att ge personalen förutsättningar att uppfylla de krav som ställs i förordningarna. Bedömningen är att upprätthållandet av det svenska systemet i stort underlättar tillämpningen av de nya EU-bestämmelserna för företag och enskilda som är väl bekanta med rådande system. Vidare bedöms förslaget om att Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilka krav på färdigheter och kunskaper som krävs för mobil utrustning som regleras i Sverige utöver EU:s förordning om f-gaser förenkla förståelsen för företag och enskilda och därmed underlätta tillämpningen av bestämmelserna.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag är godtagbar.

Påverkan på företagens kostnader och intäkter

I konsekvensutredningen anges följande. Förslaget om att anpassa giltighetstiden för certifikat och intyg från fem till sju år väntas innebära en begränsning av kostnaderna för de företag och enskilda vars verksamhet berörs av kraven. Enligt underlag från Naturvårdsverket skulle den förlängda giltighetstiden motsvara en kostnadsbesparing om totalt cirka 25 000 000 SEK för de 4 000 certifierade kylföretag som finns i Sverige, sett till en tjugoårsperiod. I nuläget finns det, enligt branschen, en brist på certifierade kyltekniker. Förslaget bedöms även bidra till att minska denna brist. Kostnadsbesparingarna kan därmed också påverka andra i samhället som har utrustning med f-gaser positivt.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Beskrivningen av förslagets påverkan på företagens kostnader framgår, sett till den möjliga kostnadsbesparingen. Regelrådet har dock inte kunnat utläsa en beskrivning av förslagets påverkan på företagens intäkter, vilket är en brist i redovisningen. Exempel hur det kan beskrivas finns i Regelrådets vägledning.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens kostnader är godtagbar.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens intäkter är bristfällig.

Påverkan på konkurrens

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag, vilket är en brist i redovisningen. Om förslagsställaren anser att aspekten inte är relevant i ärendet behöver det anges och motiveras.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små och medelstora företag vid reglernas utformning, vilket är en brist i redovisningen. Om det inte bedöms möjligt eller relevant att ta någon särskild hänsyn till små och medelstora företag behöver det anges och motiveras. Såvitt Regelrådet förstår förslaget syftar det till förenkling. Vissa förslag som går i förenklande riktning medför inte nödvändigtvis en förenkling för samtliga företag som berörs – utifrån det är aspekten relevant att beskriva även i förslag som medför förenkling.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små och medelstora företag vid reglernas utformning är bristfällig.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte, vilket vanligen är en brist i redovisningen. Regelrådet har dock inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens information att det nu remitterade förslaget syftar till förenklingar och kostnadsbesparingar, för primärt

berörda företag. Kostnadsbesparingarna är också kvantifierade. Mot den bakgrunden kan Regelrådet godta en utlämnad beskrivning av denna aspekt.

Regelrådet finner att en utlämnad beskrivning av vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte, i detta ärende är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges följande. EU-förordningen om f-gaser trädde i kraft den 11 mars 2024. Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning trädde i kraft den 26 september 2024 och övriga genomförandeförordningar trädde i kraft under 2025. Senast den 12 mars 2027 ska medlemsstaterna säkerställa att certifierade fysiska personer är skyldiga att delta i repetitionskurser eller genomgå ett bedömningsförfarande för att uppfylla kraven enligt den nya EU-regleringen. Att förslagen enligt promemorian ska träda i kraft den 1 december 2026 innebär att certifieringsorgan samt certifierade fysiska och juridiska personer, eller fysiska personer som har intyg har begränsat med tid för att uppdatera sina certifikat och intyg. Eftersom regleringen är på EU-nivå kan dock dessa konsekvenser inte hanteras genom särskilda ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser.

Genom förslagen i promemorian utökas även de svenska särkraven på certifikat för arbeten med mobil utrustning som innehåller f-gaser för fysiska och juridiska personer. I den omfattning som kraven är nya i förhållande till de gällande kraven på certifikat enligt den svenska f-gasförordningen och inte omfattas av EU-regleringens nya krav föreslås att dessa krav ska börja tillämpas på arbeten som utförs från den 1 juni 2027. Det syftar till att förlänga perioden för certifieringsorgan att ta fram nya utbildningar som svarar mot de nya kraven samt för att fysiska och juridiska personer ska kunna fortsätta med viss verksamhet fastän de nya kraven gäller. Fysiska och juridiska personer som har haft certifikat som har löpt ut under år 2026 har inte haft möjlighet att uppdatera sina certifikat enligt de nya kraven. För att arbeten på utrustning där det finns ett certifikatskrav i dag och som inte ändras genom förslaget om ändring av den svenska f-gasförordningen eller EU-förordningen om f-gaser ska kunna utföras innan de nya kraven måste börja tillämpas föreslås att certifikat som löpt ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026 ska anses fortsatt gällande till den 1 juni 2027 för det som certifikaten gäller. Det görs i syfte att mildra konsekvenserna av att nödvändiga ändringar av den svenska f-gasförordningen har dröjt.

Vidare anges att Naturvårdsverket kommer behöva uppdatera sitt informationsmaterial om f-gasregleringen till följd av förslagen. Förslagen om ikraftträdande och övergångsbestämmelser behöver kommuniceras till innehavare av certifikat och certifieringsorgan med hänsyn till att vissa certifikat och intyg ska anses fortsatt gällande för arbeten som redan i dag omfattas av krav på certifikat och intyg.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Regelrådet har inte kunnat återfinna en beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas, vilket är en brist i redovisningen. Exempel på hur det kan beskrivas finns i Regelrådets vägledning.

Regelrådet finner att beskrivningen av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas är bristfällig.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

I konsekvensutredningen anges följande. De förslag på ändringar som föreslås i promemorian bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av EU-förordningen om f-gaser och antagna genomförandeförordningar. Förslaget innebär att kraven enligt den svenska f-gasförordningen fortsatt är högre än de som följer av EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. En fysisk person som innehar ett utbildningsintyg från en annan medlemsstat ska trots att det svenska kravet är högre ställt än enligt EU-regleringen kunna arbeta i Sverige under de förutsättningar som anges i genomförandeförordningen, vilket bedöms vara i överensstämmelse med EU-rätten.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det framgår en beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten, även om den är kortfattad. Det framgår av förslagsställarens beskrivning att den svenska f-gasförordningen ställer högre krav än EU-förordningen om f-gaser. Vilka kostnader och andra effekter det kan medföra för företag verksamma i Sverige har Regelrådet dock inte kunnat utläsa. Det nämnda medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Regelrådet finner att beskrivningen av om förslaget går utöver minimikraven enligt EU-rätten är bristfällig.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Regelrådet har inte funnit något annat av vikt för ärendets bedömning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 22 september 2026.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm (ordförande), Helena Fond, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande